

Jaarverslag 2020 Adviesraad Sociaal Domein gemeente De Fryske Marren

De Watersnoodramp voltrok zich in de nacht van zaterdag 31 januari en zondag 1 februari 1953. Op 22 november 1963 werd president Kennedy doodgeschoten, en de Twin Towers in New York stortten in bij de terroristische aanslagen op 11 september 2001.

Data die in ons collectief geheugen gegrift staan en dat betreft ook de wereldwijde pandemie die eind 2019 ontstond door de uitbraak van de infectieziekte COVID-19. Op 15 maart 2020 ging het hele land op slot en kwam ook een deel van ons werk tot stilstand.

Deels, want ondanks alle beperkingen zijn we er toch in geslaagd om de maandelijkse vergaderingen zo veel als mogelijk door te laten gaan. Verder hebben we dit jaar weer de nodige adviezen aan het college van burgemeester en wethouders uitgebracht. Het is goed te horen dat onze adviezen ook worden gelezen en gewaardeerd worden door gemeenteraadsleden.

De contacten met de wethouder(s) en de beleidsmedewerkers verliepen veelal via Zoom en Teams en we werden tijdig en goed geïnformeerd over de verschillende acties vanuit gemeente De Fryske Marren die werden ondernomen en de coulanceregelingen die werden getroffen. Dit om het COVID-19 leed van burgers en zorgondernemers zoveel mogelijk het hoofd te bieden.

In 2020 hebben we opnieuw het jaarplan bijgesteld en daarmee de contouren van het jaar 2021 uitgezet. In 2020 hebben we ook de evaluatie van de adviesraad aan het college gepresenteerd. De evaluatie kwam tot stand met de medewerking van de landelijke Koepel van Adviesraden Sociaal Domein.

Het is goed te melden dat de samenstelling van adviesraad ongewijzigd is gebleven. Verschillende leden, waarvan de benoemingstermijn afliep, konden na overleg met het college worden herbenoemd. Dat is heel prettig want zo konden we verder met goed ingewerkte, deskundige en betrokken leden.

Uit de evaluatie en onze eigen waarneming blijkt een verbreding van het werk van de adviesraad en wordt ons advies gevraagd over andere onderwerpen dan alleen de WMO, de Participatiewet en de Jeugdzorg. Voorbeelden zijn het Gezondheidsbeleid en het Cultuurbeleid. Wij kunnen deze ontwikkeling waarderen, ook al om dat de gemeente zichtbaar werkt aan de integratie en de samenhang van de verschillende beleidsterreinen. Dit hebben we altijd geadviseerd.

We mogen terug kijken op een bijzonder, maar voor velen van ons ook een vervelend jaar. Laten we hopen dat we in 2021 ons leven weer kunnen oppakken.

Met dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan het goed functioneren van de adviesraad, namens hen,

Henk Laros, voorzitter.

Uitgebrachte adviezen

In 2020 werden over onderstaande aangelegenheden advies uitgebracht.

Advies gezondheidsbeleid en preventie- en handhavingsplan

De adviesraad heeft hierbij aangegeven dat in het beleid duidelijker naar voren moet komen hoe de gemeente denkt de gestelde doelen te halen. Daarnaast mag de burger van de gemeente verwachten dat zij het goede voorbeeld geeft. Hier schort het bij DFM aan. Voorbeelden zijn hierbij: Het niet voorop lopen met het anti-rookbeleid, het niet meenemen van de problematiek rond lachgas en de 'alcoholisch getinte' nieuwjaarsreceptie, het gedoogbeleid wat betreft de ketenproblematiek en onvoldoende handhaving bij de verstrekking van alcohol.

Ten aanzien van de luchtverontreiniging hebben we aandacht gevestigd op fijnstof en de bestrijdingsmiddelen (lelieteelt). Met betrekking tot het sport- en bewegingsaanbod hebben we opgemerkt dat er dan wel voldoende groen en speeltuintjes beschikbaar moeten zijn. Om het aantal alcoholintoxicaties onder jongeren terug te dringen hebben we geadviseerd samen te werken met instanties met expertise op dit terrein (GGD, Verslavingszorg Noord Nederland, Trimbos Instituut) en te kijken naar beschreven (effectieve) interventies.

Advies beleidsplan armoede en schulddienstverlening 2020-2025 en beleidsregels schulddienstverlening

De adviesraad heeft gesteld dat er te weinig aandacht is voor het feit dat een aantal burgers nooit in staat zal zijn geheel zelfstandig hun financiën te beheren. Een (licht) verstandelijke beperking is een gegeven, waarmee rekening gehouden dient te worden bij het al dan niet zelfstandig kunnen beheren van financiën. De adviesraad is van mening dat de feitelijke schuldhulpverlening uitsluitend door professionals dient te worden gedaan. De taak van vrijwilligers dient zich te beperken tot signalering en doorverwijzing en ondersteuning, bijvoorbeeld het op orde brengen van de administratie. De onderlinge taakverdeling dient duidelijk te worden vastgelegd.

Om stapeling van beslagen te kunnen voorkomen hebben we aangegeven de informatie over huishoudens met schulden te delen met gerechtsdeurwaarders. In het verlengde hiervan zou ook de financiële kennis over de schulden van klanten van woningbouwverenigingen en energiebedrijven moeten worden uitgewisseld.

Advies beleidsregels bijzondere bijstand

We hebben voorgesteld het drempelbedrag te beperken tot een bedrag van € 50,00. De adviesraad vindt het onredelijk dat personen die niet via AV Frieso zijn verzekerd niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Op z'n minst vraagt dit om een goede communicatie, maar wellicht nog beter is het dit eigen risico tot de gehanteerde maximum vergoeding bij de AV Frieso onder de bijzondere bijstand te laten vallen.

Ook acht de adviesraad het niet redelijk parkeerkosten uit te sluiten van bijzondere bijstand, zoals bijvoorbeeld parkeerkosten die ontstaan door bezoek aan een ziekenhuis. Voorts hebben we gewezen op de oneigenlijke bestuursbevoegdheid indien bij het niet langer verstrekken van een woonkostentoeslag wordt overgegaan tot ontruiming van de recreatiewoning.

Advies Keuzedocument Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West

De ombouw naar een werkleerbedrijf dat door alle deelnemende gemeenten unaniem en zonder restricties wordt gedragen, heeft de instemming van de adviesraad. De kracht zit in de focus op de doelgroepen Perspectiefrijke en (nieuw) beschermd werk. We hebben bezwaar gemaakt tegen de denigrerende betiteling "Van Waarde" bij de indeling van de categorieën cliënten.

Voor de categorie Perspectiefrijke en Van Waarde (met UWV-indicatie) worden opdrachten gegeven aan de publieke organisatie. Voor andere categorieën kunnen opdrachten elders worden uitgevoerd. De adviesraad heeft geadviseerd de publieke organisatie zoveel mogelijk (eventueel als intermediair) in te schakelen. Dit geeft een bredere basis aan de publieke organisatie en bundeling van kennis is daarbij een groot voordeel.

Bijzondere aandacht hebben we gevraagd voor de groep inwoners die een beschutte werkomgeving nodig heeft, maar daarvoor geen UWV-indicatie krijgt, en ook niet via loonkostensubsidie bij een werkgever aan de slag kunnen. De adviesraad heeft beklemtoond dat investeren in werk voor die groep mensen veel maatschappelijke voordelen geeft en ook leidt tot besparingen op andere beleidsterreinen, waardoor investeringen zichzelf terugverdienen.